

“BUXORO ADABIY MUHITI: KECHA VA BUGUN”

mavzusidagi
xalqaro ilmiy-nazariy

**ANJUMAN
MATERIALLARI**

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

**O‘ZBEKISTON YOZUVCHILAR UYUSHMASI BUXORO
VILOYATI BO‘LIMI**

**TOJIKISTON RESPUBLIKASI BOBOJON G‘OFUROV
NOMIDAGI
XO‘JAND DAVLAT UNIVERSITETI**

TURKIYA JUMHURIYATI HACETEPE UNIVERSITETI

“BUXORO ADABIY MUHITI: KECHA VA BUGUN”

**mavzusidagi
xalqaro ilmiy-nazariy anjuman**

MATERIALLARI

**Buxoro
“Ilm ziyosi”
2024**

KBK: 84.3(0)7.724
UDS: 821.557.632.2.4.5.41
K-54

“Buxoro adabiy muhiti: kecha va bugun” mavzusidagi AL-662204396 “Buxoro adabiy muhiti ijodkorlarining ilmiy-adabiy merosi bo‘yicha elektron platforma yaratish” mavzusidagi amaliy loyiha doirasida tashkil etilgan xalqaro ilmiy-nazariy anjuman Materiallari. – Buxoro: “Ilm ziyosi”, 2024. – 632 b.

Buxoro davlat universiteti rektorining 2024-yil 15-avgustdagi 509-U sonli buyrug‘i asosida Buxoro davlat universitetida o‘tkazilgan “Buxoro adabiy muhiti: kecha va bugun” mavzusidagi AL-662204396 “Buxoro adabiy muhiti ijodkorlarining ilmiy-adabiy merosi bo‘yicha elektron platforma yaratish” mavzusidagi amaliy loyiha doirasida tashkil etilgan xalqaro ilmiy-nazariy anjuman Materiallari besh bo‘limdan iborat bo‘lib, uning har bir bo‘limida Buxoro adabiy muhitining o‘tmishi va buguniga doir dolzarb muammolari qamrab olingan. 200 ga yaqin maqolalarni o‘z tarkibiga olgan mazkur to‘plam professor-o‘qituvchilar, mutaxassis va tadqiqotchilar, doktorant va izlanuvchilarga mo‘ljallangan.

Mas’ul muharrirlar:

Q.To‘xsanov – BuxDU professori
Sh.Davronova – BuxDU professori

Tahrir hay’ati:

H.Eshonqulov, D.Rajabov, G‘.Murodov, Sh. Axmedova, D.O‘rayeva,
D.Quvvatova, Sh.Hayitov, M.Rajabova, N.Bekova, Z.Amonova

To‘plab, nashrga tayyorlovchilar:

N.Qodirova, R.Rajabova, N.Norova

Taqrizchilar:

Laylo Sharipova– filologiya fanlari doktori, professor
Hayot Latipov– filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent

ISBN 978-9910-745-39-3

© Buxoro davlat universiteti, 2024

© “Fan ziyosi”, 2024

o'rganildi va ular yuzasidan ayrim tadqiqotlar yaratildi. Imom Moturidiy islom olamida juda nozik hisoblangan "Kitob at-tavhid" asari bizning davrimizga yetib kelgan va u 1970 yilda Fathulloh Xulayf tomonidan Bayrutda nashr etilgan. Imom Moturidiy islom olamida juda nozik hisoblangan "Kitob at-tavhid" asari bizning davrimizga yetib kelgan va u 1970 yilda Fathulloh Xulayf tomonidan Bayrutda nashr etilgan [5,22].

Xulosa o'rnida shuni aytishimiz mumkinki, allomaning ilmiy merosi matnshunoslik va manbashunoslik nuqtayi nazaridan ham katta ahamiyatga ega. Imom Moturidiyning "Kitob at-tavhid" asarida islom aqidasi oid eng odilona fikrlari keltirilgan. Mazkur asar xalqimiz ma'naviy-madaniy qarashlarni boyitishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Jami' at – Termiziy. 2682-hadis.
2. Мотуридийлик таълимоти ва ҳозирги замон [Матн]. – Тошкент: "Ўзбекистон халқаро ислом академияси" нашриёт-матбаа бирлашмаси, 2021. – 441 б.
3. Ulrich, Rudolph. *Al-Māturīdī and the Development of Sunnī Theology in Samarqand*, trans. Rodrigo Adem (Leiden, Boston: Brill, 2015), p. 125.
4. Adashova Maxsuma Maxmudboyevna. ABU MANSUR MOTURIDIY FALSAFIY MEROSIDA SHAXS MA'NAVIYATINI YUKSALTIRISH MASALALARI. *Oriental Renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*. VOLUME 2. ISSUE 1. ISSN 2181-1784. Scientific Journal Impact Factor. SJIF 2021: 5.423.
5. Pardayev Abduvali. ABU MANSUR MOTURIDIYNING HAYOTI VA ILMIY FAOLIYATI. SO'NGI ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI respublika ilmiy-uslubiy jurnali.
6. Karimova Shakhnozakhon Karimovna. (2022). THE REINFORCING POETIC FIGURES IN THE POEMS OF ABDULLA ARIPOV. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(3), 203–206. Retrieved from <https://giirj.com/index.php/giirj/article/view/2138>
7. Karimovna, K.Sh. (2021). O'zbek Va Jahon She'riyatida Anafora. "ONLINE - CONFERENCES" PLATFORM, 87–89. <https://www.papers.online-conferences.com/index.php/titfl/article/view/601>

DEVONI SAYQALIYNING ILOHIYOTGA DOIR QISMLARINING QIYOSIY TAHLILI

Bekova Nazora Jo'rayevna,

Buxoro davlat universiteti professori

Ikromova Xumora Ilich qizi,

Buxoro davlat universiteti Matnshunoslik va dabiyy manbashunoslik mutaxassisligi 2-kurs magistranti

Annotatsiya Ushbu maqolada "Devoni Sayqaliy"ning ilohiyotga doir ismlari g'oyaviy-badiiy tahlilga tortilgan.

Kalit so'zlar: hamd, na't, devon, nusxa, inventor, nazm, matniy tafovvut, qo'lyozma, toshbosma.

Annotation In this article, the theological parts of "Devoni Saikali" are subject to analysis.

Keywords: praise, devon, copy, inventory, poem, textual discrepancy, manuscript, lithography

Аннотация. В этой статье анализируются теологические разделы Девани Сайкалий.

Ключевые слова: похвала, девон, копия, инвентарь, назм, текстовое несоответствие, рукопись, литография.

Manbalarga ko'ra, Sobir Sayqaliy 1730-yili Hisorda tug'ilib, 1798-yili vafot etgan. Bizgacha Sobir Sayqaliydan boy adabiy meros yetib kelgan. Sayqaliyning "Devoni Sayqaliy" asari "Sayqaliy kitobi" yoki "Payg'ambarning vafot kitobi" nomlari bilan nomlanadi. Sayqaliyning ushbu kitobi Islom tarixiga doir bo'lib, unda Muhammad s.a.v, Ali, Fotima va ularning farzandlari tarixi haqida she'rlar to'plami berilgan.

Sayqaliyning "Devoni Sayqaliy" asarining 10 dan ortiq nusxasi mavjud. Hozirda ular Buxoro Adabiyot va san'at muzeyida saqlanadi. Filologiya fanlari nomzodi Sunnatulla Soyipovning "Qissayi Sayqaliy" dostoni qo'lyozma nusxalari haqida" maqolasida Abu Rayhon Beruniy nomidagi Sharqshunoslik institutida, Alisher Navoiy nomidagi Davlat adabiyot muzeyi, Qo'qon adabiy muzeyi, Samarqand davlat universiteti xazinalarida asarning qo'lyozma nusxalari saqlanotganligi haqida ma'lumot berilgan. Muzeyda asarning 10 dan ortiq nusxalari saqlanadi. Nusxalaridan 27633 inventar raqami ostida saqlanayotgan asar holati boshqalariga nisbatan ancha yaxshi holatda. 22346 inventar raqamli nusxaning 1-B va 2-A sahifalardagi yozuvlar shikastlangan.

27633 inventar raqamlisi majmua holatida bo'lib, unda quyidagi asarlar o'rin olgan:

1. "Sayqaliy devoni" bo'lib, 1-B varaqdan 281-B varag'igacha davom etgan. Turkiy tilda (o'zbek), nastaliq xatida ko'chirilgan.

2. Boborahim Mashrabning "Mabdayi nur" va "Manbayi surur fis-sudur" asaridir. Ushbu asarda hazrat Mashrab mavlono Jaloliddin Rumiyning masnaviylariga sharh va hikoyalar yozgan. Yozuvi nastaliq xatida, tili turkiy (o'zbek) da ko'chirilgan.

3. Xo'janazar G'oyibnazar o'g'li Huvaydoning "Rohati dil" asari oxirgi qismdan joy olgan. Mazkur asar 1-B varaqdan 75-A varaqlarini o'z ichiga olgan. Asar turkiy tilda yozilgan, ba'zi matnlarda forsiy jumlar ham uchraydi. 1298-yil 12-muharram oyining 2-kunida ko'chirilgan. Xattoti haqida ma'lumotlar mavjud emas. Kitobning muqovasi qattiq qog'ozda va yashil rangda. Ikki tomon muqovada jami 4 ta turunj, 2 ta shamsasi bor. Undagi turunj ichiga "Oqibat xayr bot" so'zi o'yib yozilgan. Shamsasi badiiy bezalgan. Ikki muqovani birlashtirib turuvchi qismi qizil rangli charmdan ishlangan.

"Devoni Sayqaliy" nusxasi faqatgina Sayqaliyning shu nomli asaridan tashkil topgan. U turkiy (o'zbek) tilida, nastaliq xatida ko'chirilgan. Uning ham yuqorida sifatleri sanab o'tilgan majmuadagidek turunj va shamsalari bor. Turunjda "Amali mullo Muhammad Amin Naim Sahhof" deb o'yib yozilgan. Nusxaning yana bir

o'ziga xosligi undagi sarlavhalar tashlab ketilgan va ramkalardan foydalanilgan. 27633 inventar raqamidagi nusxaning hamd va na't qismlaridagi misralar soni 76 tadan iborat, 22346 inventar raqamida 74 misrani tashkil etadi. Ikkala nusxa ham hamd va na't bilan boshlangan bo'lsa-da, ularda bir qancha tafovutlar uchraydi. Ularni quyidagicha farqlashni lozim topdik:

T/r	27633 inventar raqami ostida saqlanayotgan nusxada	22346 inventar raqami ostida saqlanayotgan nusxada
1.	Makonsizdur otin kun makona, Jihatsizdur otin kun makona.	Makonsizdur inon kun makoni, Jihatsizdur inon jumla jahona.
2	Qilib suv joriy ko'kda pok zoti azal , Atadi otini Bahrul hayot ul.	Qilib suv joriy ko'kda pok zoti ul , Atandi otini Bahrul hayot ul.
3	Ki uldur yaratdi hut ustinda tutgan, Borib andin madori boda tekkan.	Ki uldur yerni hut ustida tutgan, Borib andin madori boda tekkan.
4	Har ish qilsa,anga dushvor emasdur, Anga hech vosita darkor emasdur.	Bir ish qilsa ,anga dushvor emasdur, Anga hech vosita darkor emasdur.
5	Ahaddur mavjud otidin muqaddam, Samaddur ajvaf ermas misli odam.	Ahaddur mavjudi andin muqaddam Samaddur jaf ermas misli odam.
6	Durudi beqiyos ul rahnamog'a, O'shal kim boisi arzi samog'a.	Durudi beadat ul rahnamog'a, O'shal kim boisi arzi samog'a
7	Muborak etdi aning yorisindur, Tamomi anbiyog'a ul nakindur.	Muborak oti aning yodisindur, Tamomi anbiyolarg'a nakindur.
8	Ahad birla yaqin Ahmad otikim, Bir erdi o'rtada bo'lmasa bir mim.	Ahad birla yaqin Ahmad otikim, Barobar erdi bo'lmasa o'rtada bir mim.
9	Egam qadrlig'idin qildi izhor, Muhammad javhari zotin namudor.	Ezim qodirlig'ini qildi izhor, Muhammad javhari zotin namudor.
10	Yana faqir ila sihat erdi ul nur, Bu so'zni sharhi zafarlarda mashhur.	Yana faqir ila himmat erdi il nur, Bu so'zni sharhi zafarlarda mashhur.
11	Ki Arshi kursi lavhi qalam ham , Aning qudratidin bo'ldi ilm ham .	Ki Arshi kursi lavhi qalam bil , Aning qudratidin bo'ldi ilm bil .
12	Yana shamsul qamar bu to'rt arkon, Ki unsuri arba adirlar ayojon.	Yana shamsul qamar har to'rtu arkon, Ki unsuri arba adirlar ayojon.
13	Yadi hassoyi Muso bo'ldi izhor, Ki ul nurdin topib olam tajallo .	Yadi hassoyi Muso bo'ldi izhor, Ki ul nurdin topib olam majallo .
14	Ikki mim ho erur dol otin , Kutub ichra xudo qildi sifotin.	Ikki mim hosil andin erdi otin . Kutublarda xudo qildi sifotin.
15	Ki fari koinot asl erur ul, Nakim vosil bo'landin vasl erur ul.	Ki fari koinot asli erur ul, Nakim vosil uyidin vasl erur ul

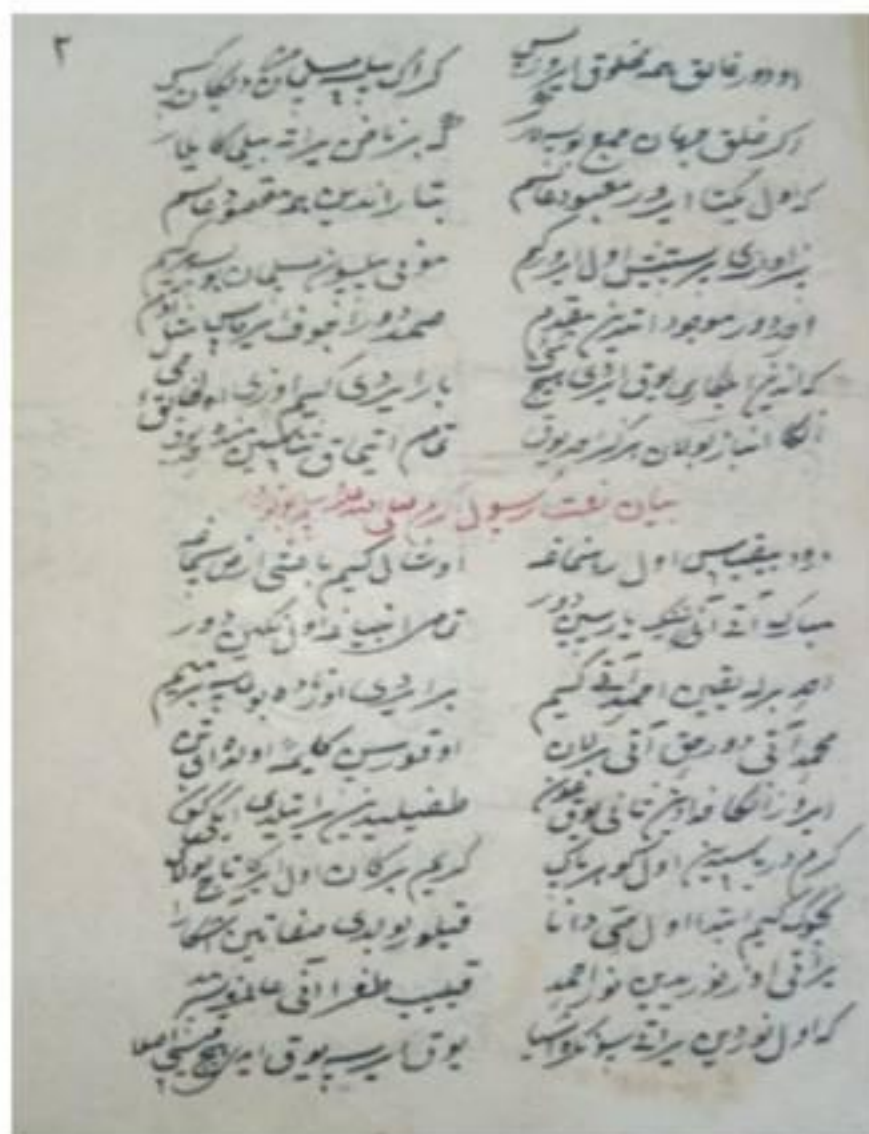
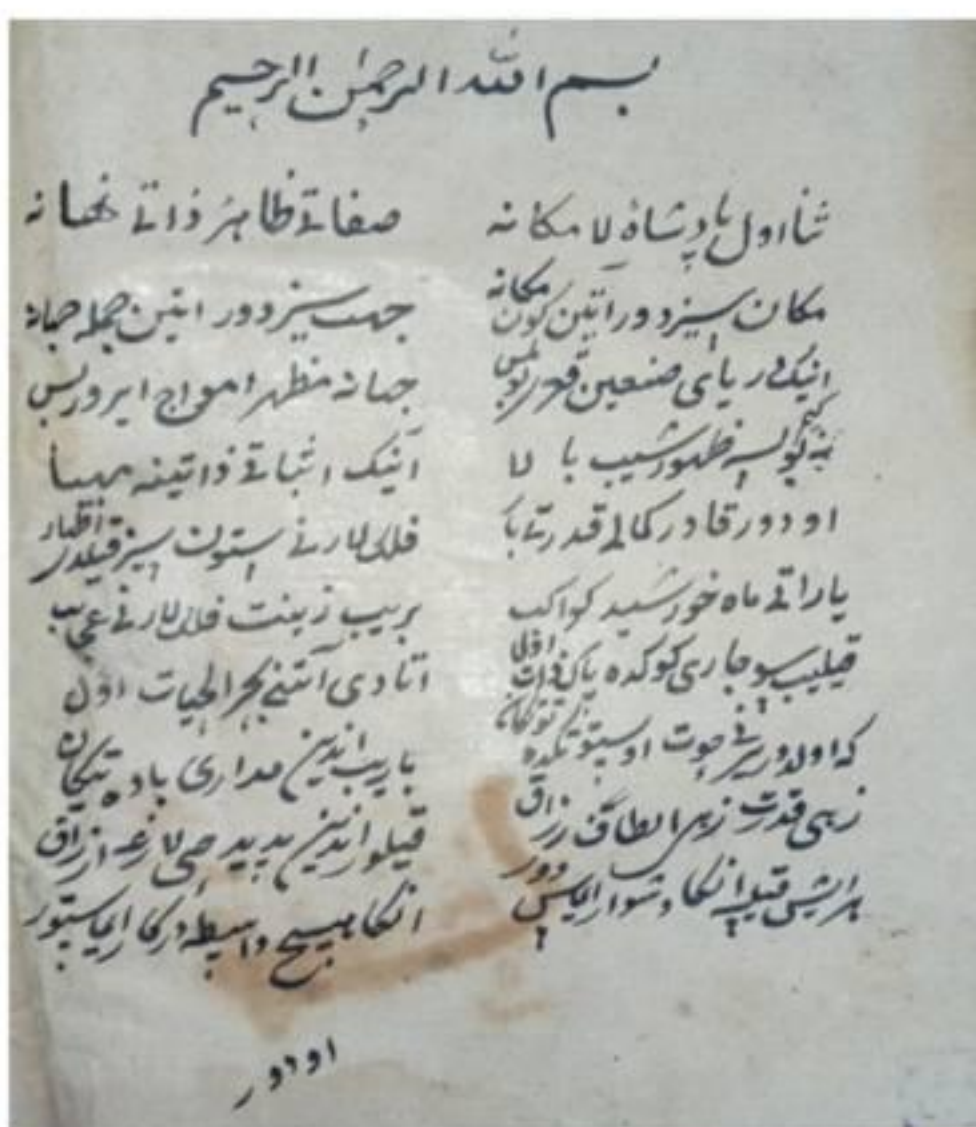
22346 inventar bilan 27633 inventar raqamidagi qo'lyozma nusxalar o'zaro qiyoslanganda, quyidagi baytlarning tushirib qoldirilgani aniqlandi:

1. Aningdur daryoyi su'ning qari bo'lmas,
Jahonda mazhari amvoj erus bas.

Yuqoridagi misra hamd qismidan tushirib qoldirilgan. Bundan tashqari quyidagi baytlar na't qismida qatnashmagan:

2. Ki ul nuridin yaratdi so'ngra ashyo,
Yo'q ersa, yo'q edi hech qaysi aslo
3. Erur anga xudodin soni yo'q avn,
Tufaylidin berildi ikki kun.

Olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, qo'lyozmalarda matniy tafovutlar mavjud. Qo'lyozmaning muallif matniga yaqin variantini tayyorlashga ehtiyoj borligini nusxalardagi farqlar tasdiqlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Sobir Sayqaliy. Devonu Sayqaliy. Buxoro adabiyot va san'at muzey qo'riqxonasi. Inv.27633
2. Sobir Sayqaliy. Devonu Sayqaliy. Buxoro adabiyot va san'at muzey qo'riqxonasi. Inv.22346
3. Sunnatullo Soyipov. "Qissayi Sayqaliy" dostoni qo'lyozma nusxalari haqida // Abdulla Qodiriy nomidagi JDPI "Filologiyaning umumnazariy masalalari" respublika miqyosidagi ilmiy-amaliy konfrensiya materiallari. – Toshkent: Vneshinvestrom, 2020. – 23b.
4. Rasulov X. O'zbek epik she'riyatida xalqchilik. – Toshkent: Fan, 1972.

MUNDARIJA

<i>Obidjon Xamidov</i> BUXORO – JAHON TAMADDUNING BESHIGI	3
1-SHO‘BA. ADABIY MEROS, MATNSHUNOSLIK VA MANBASHUNOSLIK MASALALARI	
<i>Shavkat Hayitov, Kamola Qudratova</i> NAVOIY PANDNOMASINING BUXORODAGI QO‘LYOZMA NUSXASI HAQIDA.....	5
<i>Dilrabo Quvvatova, Sevinchbonu Baxtiyorova</i> ABU MANSUR AL-MOTURUDIYNING “KITOB AT-TAVHID” ASARINING MUMTOZ SHARQ ADABIY MANBASHUNOSLIGIDA TUTGAN O‘RNI.....	9
<i>Nazora Bekova, Xumora Ikromova</i> DEVONI SAYQALIYNING ILOHIYOTGA DOIR QISMLARINING QIYOSIY TAHLIL.....	12
<i>Safarova Hilola, Muzaffarova Surayyo</i> “ZARBULMASAL” ASARI NASHRLARIDAGI FARQLI O‘RINLAR	16
<i>Matkarimova Salomat</i> XORAZM ADABIY MUHITIDA TAZKIRANAVISLIKDA ALISHER NAVOIY TA‘SIRI.....	19
<i>Kenjayev To‘lqin</i> FITRAT ASARLARINING NASHRI BILAN BOG‘LIQ AYRIM QAYDLAR XUSUSIDA.....	26
<i>Hulkar Turdiyeva</i> SHERALI TURDIYEV TADQIQOTLARIDA FITRATSHUNOSLIK.....	31
<i>Azimjon Hamidov</i> SO‘ZDAGI HARF, TOVUSH BILAN BOG‘LIQ MATNIY FARQLAR, ULARNING MA‘NO VA BADIYYATGA TA‘SIRI.....	34
<i>Ш. Норкўчқоров</i> ТАҚТЕИ ҲУДУДИ ҲАРФҲОИ ҚОФИЯ ДАР “ШАҶРАТ- УЛ-АРЎЗ”-И САИД МУЗАФФАЛӢ.....	39
<i>Xudoyorova Nigora</i> ADABIY MEROS, MATNSHUNOSLIK VA MANBASHUNOSLIK MASALALARI.....	43
<i>Oripov Jahongir</i> BUXORO QO‘LYOZMALAR MUZEY-QO‘RIQXONASIDA SAQLANAYOTGAN DURBEKNING “YUSUF VA ZULAYXO” DOSTONI HAZORA NUSXASI XUSUSIDA.....	46
<i>Eshonqulova G.T</i> BADIYY TARJIMA VA UNING XUSUSIYATLARI.....	53
<i>Hamroyeva Sharifa</i> ASLIYATDA PRAGMATIK XUSUSIYATLAR VA UNING TARJIMADA QAYTA YARATILISHI.....	58
<i>Eshonqulova Feruza</i> HAYDAR XORAZIYNING “MAXZAN UL-ASROR” DOSTONI, UNING NUSXALARI VA NASHRLARI XUSUSIDA.....	62
<i>Davronova Mexrangiz</i> ARBA‘IN TOSHBOSMASINING ILMIY TAVSIFI TARKIBI VA TUZILISHI.....	65
<i>Муртазин Эмиль, Петров Рустем</i> ТРАДИЦИИ УСТНОГО НАРОДНОГО ТВОРЧЕСТВА В ЛИТЕРАТУРЕ БУХАРЫ.....	70
<i>Shohsanam Suyunova</i> MANBALARDA SAYFIY BUXORIYNING “MUAMMO” RISOLASI VA NAVOIYNING MUAMMO YECHISH MAJLISLARINING YORITILISHI.....	73
<i>Olimova Munavvar</i> “HUVAYDOYI CHIMYONIY” TOSHBOSMASINING BOSMA NASHRLAR BILAN QIYOSIY TAHLILI.....	77

<i>Islomova Soxibaxon</i> CHO'LPON NAZMIY MANBALARI TASNIFI.....	82
<i>Журақулов Муҳаммадамин</i> РИСОЛАИ “ТАЗКИРА АЛ-ХАТТОТИН” РОҶӢ БУХОРОӢ (САВДО БИҲИШТӢ).....	87
2-sho'ba. BUXORO ADABIY MUHITI VA ISLOM SIVILIZATSIYASI	
<i>Sardor Kenjayev</i> AMIR TEMUR DAVRIDA BUXORO ADABIY MUHITINING XALQARO MUNOSABATLARGA TASIRI.....	93
<i>Sherxon Qorayev</i> BUHORO HUKMDORI AMIR SAYYID ABDULAHADXON SAROYI ADABIY MUHITI VA SHE'RIYAT KECHALARI.....	95
<i>Kemal Yavuz Ataman</i> MURAD BUHÂRÎ'NIN SEMERKAND'DAN İSTANBUL SEFERİ.....	101
<i>Ibotova Madina</i> ABU ALI IBN SINONING JON VA RUH HAQIDAGI QARASHLARI.....	106
<i>Marjona Toshpulatova</i> BUXORO ADABIY-MADANIY MUHITI TARIXIDAN.....	109
<i>Jo'rayeva Mohigul</i> XIX VA XX ASR BOSHLARIDA BUXORO AMIRLIGI IJTIMOIY-TARIXIY SHAROITIDA ILMIY-ADABIY MUHIT.....	114
<i>Nuriddinova Shaxnoza</i> ISLOM SIVILIZATSIYASI VAKILLARINING TIBBIY EPONIMLARDA UCHRASHI.....	121
<i>Soybnazarov Navruzбек</i> THE ROLE OF BUKHARA IN PRESERVING ISLAMIC LITERARY HERITAGE.....	124
<i>Umarov Baxtishod</i> SOMONIYLAR DAVRI ADABIY MUHITIDA FORSIYZABON SHOIRLARNING TUTGAN O'RNI.....	129
<i>Xudoyberdi Meyliyev</i> TEMURIY HUKMDOR XALIL SULTON VA VALIY SHOIR XOJA ISMATULLO BUXORIY.....	132
<i>F.A. Yakubova</i> ISLOM SIVILIZATSIYASI DAVRIDA BUXORO ADABIY JARAYONI.....	139
<i>Муртазина Диана, Муртазин Эмиль</i> РОЛЬ БУХАРЫ В РАЗВИТИИ ИСЛАМСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ И НАУКИ.....	142
<i>Санобар Насруллаевна</i> МУСТАҚИЛЛИК ЙИЛЛАРИДА ЎЗБЕКИСТОН ЎЗУВЧИЛАР УЮШМАСИ БУХОРО ВИЛОЯТ БЎЛИМИ ФАОЛИЯТИ ҲАҚИДА АЙРИМ МУЛОҲАЗАЛАР.....	146
<i>Atilla Nazim oglu SÜLEYMANLI</i> ERKİN VAHİDOVUN “SÖZ LƏTAFƏTİ” ƏSƏRİNİN RƏNGLİ TABLOSU.....	153
<i>Rahmatov Murodjon</i> MIRZU ULUG'BEK DAVRIDA BUXORO MADRASALARINING FAOLIYATI.....	160
3-sho'ba. BUXORO ADABIY MUHITI VAKILLARI IJODI VA ADABIY TA'SIR MASALALARI	
<i>Oxunjon Safarov</i> SHOIR NAXLIY BUXORIYNING SHAXSIYATI VA SHE'RIYATI HAQIDA.....	163
<i>Mingbayev Nurlan, Rayxon Rasulova</i> MATN TAHLILI, TALQINI VA O'RGANILISHIDA BUXORO ADABIY MUHITINING O'RNI.....	169
<i>G'ayrat Murodov</i> SHOIRNING ILK TO'PLAMLARI.....	174
<i>Abduhamid Xolmurodov</i> TERAN TAHLILLAR SAMARASI.....	177
<i>G'ayrat Murodov</i> SHOIR SHE'RIYATI.....	183

Shoira Axmedova XX ASRNING 20-YILLARI O'ZBEK ADABIY TANQIDCHILIGIDA TANQIDIY-BIOGRAFIK OCHERK JANRI RIVOJIDA FITRATNING O'RNI.....	188
<i>Darmonoy O'rayeva</i> ASAD GULZODAI BUXORIY SHE'RIYATIDA FOLKLORIZMLAR.....	192
<i>Dilrabo Quvvatova</i> QUTLUG' BIR MAKONDA GUL OCHDI CHECHAK.....	196
<i>Qahramon To'xsanov</i> SHAVKAT BUXORIY IJODIDA DINIY VA TASAVVUFIY G'OYALAR IFODASI.....	204
<i>Husniddin Eshonqulov</i> MUJIRM – OBID VA UNING G'AZALNAVISLIK MAHORATI XUSUSIDA.....	208
<i>Nazora Bekova</i> ABDURAHMON TAMKIN BUXORIYNING HAYOTI VA ADABIY MEROSI.....	214
<i>Sh.A.Hayitov M.Muxammadova</i> SHOH – DARVESH KONSEPTINING RUSTAM BAHODIRXON TIMSOLIDAGI ILMIY- BADIY IFODASI.....	219
<i>Ergash Ochilov</i> NOSIR BUXORIY IJODIDA FAXRIYA BAYTLAR.....	222
<i>Ergash Ochilov</i> NOZIKTA'B VA DAQIQXAYOL SHOIR.....	228
<i>Dilnavoz Yusupova</i> HASANXOJA NISORIY ARUZSHUNOS HAM BO'LGANMI?.....	233
<i>Zilola Amonova, Gulchehra Murodova</i> QUL UBAYDIY IJODIDA YASSAVIYLIK TA'SIRLARI.....	237
<i>Sulaymon Shodiyev</i> MEN BILGAN G'ULOM AKA.....	242
<i>Shodmon Sulaymonov</i> KICHIK TADQIQOTNING ULKAN SABOQLARI.....	246
<i>Hilola. Safarova</i> ISTIQLOL YILLARI BUXORO ADABIY MUHITIDA DOSTON JANRIDAGI BADIY IZLANISHLAR.....	248
<i>Ma'rifat Rajabova</i> O'ZBEK VA FORS-TOJIK ADABIY ALOQALARI S. AYNIIY TALQINIDA.....	253
<i>Nazzora Bekova, Dilnavoz Achilova</i> ABDULQODIR KAROMATULLO IBN NE'MATULLO SABBOQ BUXORIY HAYOTI VA ADABIY MEROSIGA OID.....	257
<i>Normurod Avazov</i> FITRATNING PUBLITSISTIKASIDA MILLAT TALQINI.....	261
<i>Rajabov Dilshod, Ahrorova Nigina</i> TOSHPO'LAT AHMAD IJODIGA CHIZGILAR.....	265
<i>Davronova Shohsanam</i> ABDURAUF FITRAT SHE'RIYATINING O'ZIGA XOSLIGI.....	269
<i>Rajabova Ra'no</i> AHAD HASAN IJODINING MA'RIFIY AHAMIYATI.....	273
<i>Mavluda Ergasheva</i> DAVLAT MUSTAQILLIGI VA ABDURAUF FITRAT.....	277
<i>Saidova Rayhon</i> ABDURAUF FITRAT'IN YORUMLANMASINDA EDEBIYATTA "ŞİİR VE ŞAİR" SORUNLARI.....	281
<i>Sodiqova Dilorom</i> LIRIK JANRLAR YARATISHDA SHOIRA MUSLIHABEGIM MISKINNING BADIY MAHORATI.....	288

<i>Nafosat O'roqova</i> FITRAT SHE'RIYATIDA FLORISTIK VA FAUNISTIK OBRAZLARGA MUNOSABAT.....	293
<i>Zulayho Abdurahmon</i> ZANJIRBAND SHER QOSHIDA.....	297
<i>Munisjon HAKIMOV</i> JAMOL KAMOLNING «SHAYXURRAIS» DOSTONIDA MILLIY VA UMUMINSONIY QADRIYATLAR.....	301
<i>Meltem Sancak, Nasiba Norova</i> ARISTOTEL HAMDA FITRATNING ADABIY TUR VA JANRLAR HAQIDAGI QARASHLARI.....	307
<i>Sohibova Zarnigor</i> FITRAT SHE'RLARIDA TABIAT MANZARASI.....	309
<i>Nasiba Norova</i> BUXOROLIK SHOIRALAR IJODI HAQIDA BA'ZI MULOHAZALAR.....	313
<i>Choriyeva Mehriniso</i> ABDURAHMON TAMKIN IJODIDA MA'RIFIY G'OYA VA UNING BADIY IFODASI.....	318
<i>Nazarova Dildora</i> ZIKRILLA NE'MATNING BUXOROLIK SHOIRLAR G'AZALLARIGA MUXAMMASLARI BADIYATI.....	323
<i>Jamolova Zilola</i> ADABIY OBZORLARDA BUXORO ADABIY MUHITI VAKILLARI IJODI TAHLILI.....	325
<i>Qodirova Ro'zigul</i> FITRATNING "ADABIYOT QOIDALARI"GA BIR NAZAR.....	330
<i>Sayliyeva Zarina</i> IBROHIM HAQQUL MAHORATI.....	334
<i>Soliyev Firuz</i> OMON MUXTOR VA STIVEN KING DETEKTIV ASARLARINING QIYOSIY TAHLILI.....	338
<i>Narziyeva Dilnoza</i> OMON MUXTORNING "MUHABBAT O'LIMDAN KUCHLI" ROMANIDA MEHMON OBRAZI TALQINI.....	343
<i>Jumanazarova Rayxon</i> SHE'RIYATDA INSON VA TABIAT UYG'UNLIGI.....	346
<i>Maxmudova Robiyabonu</i> RUS VA O'ZBEK MAQOLLARIDA ONA OBRAZI.....	350
<i>Nosirova Dilfuza</i> JAN DE LAFONTEN MASALLARI OMON MUXTOR TARJIMASIDA.....	353
<i>Hikmatova Nigina</i> BUXOROLIK IJODKORLAR SHERIYATIDA "BOG'" OGORONIMINING BADIY IFODASI.....	356
<i>Sayyora Latipova</i> JO'RA FOZIL QISSALARIDA TARIXIY VOQELIK VA BADIYLIKNING UYG'UNLIGI.....	359
<i>Qodirova Nasima</i> FITRAT TANQIDCHILIGINING USLUBIY JIHATLARI.....	363
<i>G.SH.Kaxxorova</i> FITRAT ASARLARI TILIDA QO'LLANGAN YORDAMCHI SO'ZLARINING INGLIZCHA TARJIMADA BERILISHI.....	367
<i>Fozilova O'g'iloy</i> BUXOROLIK SHOIRLAR IJODIDA NAVRO'Z TALQINI.....	370
<i>Farmonova Mohinur</i> ADABIY TA'SIR: TEVFIK FIKRET VA ABDURAUFIY FITRAT.....	373
<i>Diyora Abdujalilova</i> ALISHER NAVOIY VA XOJA: ADABIY TA'SIR VA IZDOSHLIK MASALALARI.....	379

<i>Sa'dullayeva Shahlo</i> MUHAMMAD SALOMNING "DOVUL" QISSASIDA O'QITUVCHI OBRAZINING DIDAKTIK FUNKSIYALARI.....	384
<i>Xojiyeva Oynisa</i> ABDURAUF FITRATNING DRAMATIK ASARLARIDA XALQ MAQOLLARINING O'RNI.....	387
<i>O'rinova Maftuna</i> OXUNJON SAFAROV ILMIY MEROSI VA O'ZBEK FOLKLORSHUNOSLIGI.....	390
<i>Odinayeva Umida</i> TEMURIYLAR SULOLASI ADABIY MUHITING HINDISTON MADANIYATIGA TASIRI.....	392
<i>Islomova Shahnoza</i> MUMTOZ ADABIYOTDA TIBBIY BIRLIKLAR QO'LLANISHI.....	395
<i>Suvonqulova Laylo</i> FITRAT LIRIKASIDA OBRAZLAR TIZIMI.....	398
<i>Shomurodova Maftuna</i> O'ZBEK NAVOIYSHUNOSLIGI VA SADRIDDIN AYNIIY.....	402
<i>Giyazova Shahnoza</i> TILAK JO'RA SHE'RIYATIDA BAHOR TASVIRI.....	407
<i>Ismoilov Namozbek</i> XIROMIY "CHOR DARVESH" ASARINING TOSHBOSMA VA TABDILDAGI FARQLARI	411
<i>Nizomova Kamola</i> TOSHPO'LAT AHMADNING "LABIHOVUZ SHE'RLARI" TURKUMI HAQIDA.....	414
<i>Ochilova Nozima</i> ANVAR OBIDJON IJODI BUXORO ADBIYOTSHUNOSLARI TALQINIDA.....	418
<i>Hakimova Maftuna</i> ABDURAUF FITRATNING "QIYOMAT" HIKOYASIDA MA'RIFATPARVARLIK G'OYALARI TALQINI.....	420
4-sho'ba. BADIY MATN TAHLILI VA TALQINI	
<i>Zebo Qobilova, Namuna Tursunova</i> ISTIQLOL DAVRI MUQIMIYSHUNOSLIGINING YETAKCHI TAMOYILLARI.....	427
<i>Ўлмасова Замирахон</i> ПОЭТИКАИ РОМАНИ "СЕ РЎЗИ ЯК БАҲОР"И САТТОР ТУРСУН.....	432
<i>Zilola Amonova, Eshonqulova Nasiba</i> "LISON UT-TAYR" DOSTONIDAGI TASAVVUFIIY, FALSAFIIY QARASHLAR.....	440
<i>Yuldasheva Dilorom</i> BADIY MATNDA SUKUTNING EKSPLITSIT VA IMPLITSIT IFODASI.....	443
<i>Бердиев Хусан, Ражабов Дилшод</i> МУКАРРАП САНЪАТИ ВА УНИНГ ЛИНГВИСТИК ТАВСИФИ.....	449
<i>Latofat Toshmuhammedova, Mohigul Abdullayeva</i> TARG'IBOT MATNLARINING TAHLILI VA TALQINI: MUAMMO HAMDA YECHIMLAR.....	452
<i>Бердиев Хусан, Ёқубов Ихтиёр</i> "МУҲОКАМАТ УЛ-ЛУҒАТАЙН" АСАРИ ВА ЛИНГВОПОЭТИК ТАҲЛИЛ.....	458
<i>Muhammadoyev Hamidova</i> SHUKUR XOLMIRZAYEV NASRIDAGI OBRAZLARINING RUHIY-PSIXOLOGIK TASVIRI.....	461
<i>Раҳимова Наргис</i> АШЪОРИ СЕРГЕЙ ЕСЕНИН ВА АЛЕКСАНДР БЛОК ДАР ТАРҶУМАИ ФАРЗОНА.....	465

<i>Абдуллоҷонова Мавлуда</i> ИНЪИКОСИ ВАҚОЕИ ТАЪРИХӢ ДАР РОМАНИ АТО ҲАМДАМ ВА ЛЕОНИД ЧИГРИН “ОЗАР АЗ УСТРУШАН Ё ХУД ШАМШЕРИ СПАРТАК”.....	470
<i>Yusupova Dildora</i> BADIY MATNDA LEKSIK-POETIK BIRLIK LAR	476
<i>Boltayeva Gulchehra</i> “LAZGI” TARONASIGA ASOS BO’LGAN MUXAMMAS.....	481
<i>Salima Jumayeva</i> BADIYATGA OSHUFTA SHE’RIYAT.....	484
<i>Jumayeva Salima, G’ayratova Olima</i> GRAMMATIK SHAKLLARNING USLUBIY XOSLANISHI.....	490
<i>Nigina Hojiyeva, Dildora Muhamadiyeva</i> «MEVA» SO’ZINING ETIMOLOGIYASI HAMDA TARIXIY ADABIYOTLARDA NOMLANISHI.....	495
<i>Rajabova Go’zal, Abdunabiyeva Fotima</i> ABU ALI IBN SINONING OILA, OILAVIY TARBIYA, PSIXOLOGIK TARBIYA VA XALQ OG’ZAKI IJODI HAQIDAGI QARASHLARI.....	498
<i>Ruziyeva Nilufar</i> BADIY MATNLAR TAHLILIDA SOTSIOPRAGMATIK YONDASHUV TASNIFI.....	501
<i>Achilova Risolat, Tolibova Muyassar</i> TYPES OF SIMILE IN PROSE.....	504
<i>Karimova Shaxnozaxon</i> POETIK SINTAKSIS UNSURLARINING RUHIY HOLATLAR IFODASIDA NAMOYON BO’LISHI.....	506
<i>Ruziyeva Nilufar, Bafoyeva Mexrangiz</i> INGLIZ VA O’ZBEK TILLARIDAGI MAQOLLAR TARJIMASINING O’ZIGA XOSLIGI.....	511
<i>Makhmudova Nargiza</i> THE INTERWOVEN THEMES OF ECOLOGY AND SOCIAL JUSTICE IN BARBARA KINGSOLVER’S NOVELS.....	514
<i>Джуракулова Гулноза</i> “ГӢРӢҒЛИ” ТУРКУМИДАГИ ДОСТОНЛАРДА НАЗАРКАРДА ЭПИК ФОРМУЛАСИНИНГ ҚЎЛЛАНИЛИШИ.....	517
<i>Mamarizaeva Farangiz</i> THE PROCESS OF ANALYZING LITERAL TEXTS BASED ON S.AHMAD’S NOVEL “JIMJITLIK”.....	521
<i>Yunusova Ganjina</i> THE CHRONOTOPE OF THE ROAD IN MCCARTHY’S NOVEL “THE ROAD”.....	524
<i>Sabaxon Jo’raboyeva, Abdumalikova Tabassum</i> NAVOIYNING YAKPORA G’AZALLARIDA ISHQ VA DARD TUSHUNCHALARI.....	528
<i>Xudoyberganov Abdulla</i> SULAYMON BOQIRG’ONiy SHE’RIYATIDA TASAVVUFIY OBRAZLAR.....	531
<i>Qo’ziyeva Dilorom</i> OGHIY G’AZALLARIDA RIZO MAQOMINING BADIY IFODASI.....	534
<i>Назарова Раїхон</i> ЭКФРАСИС КАК СРЕДСТВО РЕКОНСТРУКЦИИ ЭПОХИ ТЮДОРОВ В ТРИЛОГИИ ХИЛАРИ МАНТЕЛ.....	536
<i>Hamdamova Shamshoda</i> TOHIR MALIK IJODIDA ILMIY-FANTASTIK TECHNOLOGIYALAR TALQINI.....	541
<i>Sodikova Bakhtigul</i> THE WORK OF JOHN FOWLES IN THE INTERPRETATION OF POSTMODERN LITERATURE.....	546
<i>Jo’rayeva Laylo</i> BADIY MATNLARDA LIBOS NOMLARINING LINGVOPOETIK VA LINGVOKULTROLOGIK TADQIQI.....	550

<i>Umarova Mohim</i> ILMIY FANTASTIKANING ASOSIY VAZIFASI	554
<i>Xayriyeva Nargiza</i> O'TKIR HOSHIMOVNING "BAHOR QAYTMAYDI"	
QISSASIDA MILLIY PORTRET IFODASI.....	559
<i>Avg'onova Gulnoza</i> MUQIMIY LIRIKASIDA REALISTIK TASVIR	
MAHORATI.....	564
<i>Dildora Muhammadjonova</i> AN INSIGHT INTO THE PERSONALITY OF	
ALEXANDER FEINBERG.....	570
5-sho'ba. TA'LIM TIZIMIDA BUXORO ADABIY MUHITI VAKILLARI	
IJODINI O'RGANISH VA O'QITISH MUAMMOLARI	
<i>To'rayeva Umriniso</i> ABDURAUF FITRAT IJODINI O'QITISH	
MUAMMOLARI.....	573
<i>Sariboyeva Maqsuda</i> O'QUVCHILARNING AXLOQIY SIFATLARINI	
SHAKLLANTIRISHDA HADISLARDAN FOYDALANISH.....	575
<i>Ulug'murod Amonov, Shahlo Saparova</i> THE METHODOLOGICAL	
SIGNIFICANCE OF SADRIDDIN AYNII'S AUTOBIOGRAPHICAL	
TALE "ESKI MAKTAB" IN TEACHING CHILDREN'S LITERATURE	579
<i>Равшанов Махмуд</i> СОЗДАНИЯ ТЕРМИНОЛОГИЧЕСКИХ СЛОВАРЕЙ НА	
ТЮРКОЯЗЫЧНЫХ УРОВНЯХ.....	583
<i>Karimova Shaxnozaxon, Usmonova Mushtariy</i> INGLIZ TILINI O'QITISHDA	
INTERFAOL METODLARNING AHAMIYATI	590
<i>Бердиев Хусан</i> ТИЛ ТАЪЛИМИДА УМУМФИЛОЛОГИК	
МАНБАЛАРНИНГ ЎРНИ.....	593
<i>Po'latxo'jayeva Malika</i> RIVOJLANISHIDA NUQSONI BOLGAN BOLALAR	
PARVARISHIDA TIBBIY PSIXOLOGIYANINNG O'RNI.....	596
<i>Ruziyeva Nilufar, Safarova Sabrina</i> THE BENEFITS OF INTEGRATING	
READING AND WRITING IN THE CLASSROOM ACROSS	
DISCIPLINES.....	599
<i>Farangis Murodova</i> IBN SINO ASARLARIDA MILLIY MA'NAVIY	
MEROSNING BOLA TARBIYASIDAGI AHAMIYATI.....	603
<i>Ibrohimova Mohichehra</i> ONA TILI VA O'QISH SAVODXONLIGI	
DARSLARIDA MATNLAR BILAN ISHLASH ORQALI MANTIQUIY	
TAFAKKURNI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN	
FOYDALANISH.....	606
<i>Matkarimova Sayyora</i> BOSHLANG'ICH SINF O'QISH DARSLARIDA ERTAK	
O'QITISH METODIKASINING ADABIY-NAZARIY	
TUSHUNCHALARI.....	610
<i>Raxmatullayeva Nilufar</i> TA'LIM TIZIMIDA BOSHLANG'ICH SINF ONA TILI	
DARSLARINI O'QITISHDA DIDAKTIK O'YINLARNING O'RNI VA	
AHAMIYATI.....	614
<i>Aganiyazova Aziza</i> FITRAT IJODI VA YOSH AVLOD TARBIYASI.....	618
<i>Кариева Райхона, Равшанов Махмуд</i> ЦИФРОВИЗАЦИИ И ЭВОЛЮЦИЯ	
УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА В ЛИНГВИСТИЧЕСКИХ КУРСА.....	620

Ilmiy nashr

**“BUXORO ADABIY MUHITI:
KECHA VA BUGUN”**

mavzusidagi

xalqaro ilmiy-nazariy anjuman

MATERIALLARI

Original-maketdan bosishga ruxsat etildi:
Bichimi 60x84. Kegli 14 shponli. «Times New Roman» garn.
Offset bosma usulida chop etildi. Offset bosma qog'ozi.
Bosma tabog'i 12,2. Adadi 40.

“Fan ziyosi” nashriyoti
Bahosi kelishilgan holda.
“Dunyo poligraf plyus” X/K
bosmaxonasida chop etildi.

Mustaqillik ko'chasi 21-uy, Tel.: (91) 416-50-09